olnud Pan-Euroopa liikumise keskjuhatuse liige, Rahvusvahelise Diplomaatilise Akadeemia (Pariisis) asutajaliige, a-st 1932 Rahvusvahelise Õiguse Akadeemia eluaegne liige, a-st 1938 Rahvusvahelise Rahu Nõukogu liige ja a-st 1939 Rahvusvahelise Poliitilise ning Konstitutsioonilise Ajaloo Instituudi (Pariisis) liige. Viimase 10 a. jooksul on P. kujunenud rahvusvaheliselt silmapaistvaks autoriks välispoliitiliste, eriti Läänemerd puudutavate rahvusvaheliste küsimuste alal. Ms. on ta käsitelnud korduvalt Euroopa ühendamist (näiteks töös „L'idée de l'union européenne devant les gouvernements et la Société des Nations", Brüssel, 1931), esinenud 1935. a. Haagis Rahvusvahelise Õiguse Akadeemias loengutesarjaga Läänemere statuudi kohta (loengud on ilm. ka eriraamatuna „Le Statut juridique de la Mer Baltique à partir de XIX siècle", Pariis, 1936; eesti keeles lühendatult ajakirjas „Õigus" 1935, nr. 1). Sama teemat on P. käsitelnud koguteoses „Les Problèmes de la Baltique" (Pariis, 1934). Eriti on ta propageerinud Balti riikide liitu (näiteks brošüüris „Vers l'Union Baltique", Pariis, 1927; artikleis: „Union Baltique" ja „Statut International de l'Estonie", ilmunud teoses „Dictionnaire Diplomatique", Pariis, 1933). Viimaseaegseis artikleis on P. seoses Balti riikide liidu küsimusega pannud rõhku Eesti koostööle põhjariikidega. Selle kohta pidas ta 1938. a. Prantsuse Kõlbeliste ja Poliitiliste Teaduste Akadeemias ettekande, mis ilmus ka selle akadeemia aastaraamatus. Vanglas viibides kirjutas P. oma memuaare, millest on ilmunud esimene osa „Kehra metsast maailma" (Tartu, 1936).

E. Laaman, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38), lk. 253, 293, 295 j.; isikl. kogutud andmed.

I. T-n.

***PUUSEPP** (ka **Pussep, Poussepp**), **Ludvig**, arstiteadlane, on toiminud neuroloogia korralise prof-na ja närvikliiniku juhatajana tänini, a-st 1920 ühtlasi sõjaväe konsultant-neuropatoloogina; ta ülendati 1921. a. sanitaarkindralmajoriks. P. on olnud Eesti Neuroloogia Seltsi esimees tänini ja auliige a-st 1924, Tartu Prantsuse Teadusliku Instituudi president 1922—29 ja auliige a-st 1929, Eesti Vaimutervishoiu Ühingu asutajaid ja esimees algusest 1931 peale, Eesti-Belgia Ühingu esimees asutamisest a-st 1933 ja Vähja Vastu Võitlemise Seltsi esimees a-st 1937. Ta on töötanud aktiivselt kaasa Rahvusvahelise Vaimse Koostöö Komisjoni eesti komitees ja on asutamisest a. 1937 peale Alkoholivastase Maailmaliidu teadusliku komitee liige. P. on oma teadusliku tööga leidnud laialdast rahvusvahelist tunnustust. Nii on ta Padua ülikooli audoktor (*dr. med. h. c.*) a-st 1922, Stephan Bathory ülikooli (Vilnos) audoktor (*dr. med. h. c.*) a-st 1929, Portugali Teaduste Akadeemia kirjavahetajaliige a-st 1929 ja Torino Arstiteaduse Akadeemia kirjavahetajaliige a-st 1934, Pariisi Kirurgia Akadeemia välisliige a-st 1935 ja Ferrara Teaduste Akadeemia auliige a-st 1938. Eesti Teaduste Akadeemia asutamisel a-l 1938 nimetati ta selle liikmeks. Rumeenia Neuroloogia ja Psühhiaatria Seltsi auliige on P. a-st 1925, Praha Neuroloogia Seltsi auliige a-st 1928, Viini Neuroloogia Seltsi auliige a-st 1934 ja Briti Neuroloogiaarstide Seltsi auliige a-st 1937; Pariisi Neuroloogia Seltsi ja Philadelphia Neuroloogia Seltsi kirjavahetajaliige a-st 1924, Oslo Neuroloogia Seltsi kirjavahetajaliige a-st 1929 ja auliige a-st 1938, Brasiilia Neuroloogia ja Psühhiaatria Seltsi kirjavahetajaliige a-st 1929, Prantsuse Rahvusliku Kirurgia Seltsi kirjavahetajaliige a-st 1932 jm. P. on võtnud tegevalt osa väga paljudest rahvusvahelistest kongressidest, olnud näiteks auabipresidendiks I rahvusvahelise vaimse hügieeni kongressil 1930 Washingtonis, abipresidendiks rahvusvahelisel neuroloogide I kongressil 1932 Bernis, II — 1935 Londonis ja III — 1939 Kopenhaagenis. Ka on ta esinenud hulga loengutega välismail, ms. École de Médecine'i ja Sorbonne'i (Pariisis), Praha, Oslo, Vilno, Brüsseli, Barcelona, Madridi, Belgradi, Torino, Ferrara jt. ülikoolides. P-a varemini ilmunud töist mainitagu veel: „Изъ наблюденій и впечатлѣній въ Русско-Японскую войну 1904—1905 г." (Peterburi, 1907), „Хирургическія заболѣванія позвоночника и спинного мозга" (*ibid.*, 1913), „Оперативное лѣченіе опухолей головного мозга" (*ibid.*, 1914) ja „Травматическій неврозъ военнаго времени" (*ibid.*, 1916; 2. tr. 1918). Monograafia „Die Tumoren des Gehirns . . ." (Tartu, 1929), mis leidis suurt tunnustust, on tõlgitud hispaania keelde a. 1931. P-a